

אתר תנועת אריאל – מאגר הפעולות והצ'ופרים

שאלות ותשובות על ימי ספירת העומר

מה זה עומר?

עומר הוא ערימת שיבולים שנקצרו.

מה הסיבה לספירת העומר?

הספירה מתקיימת מפסח ועד לשבועות. היא נועדה להזכיר לאנשים, העוסקים במלאכת הקציר, את חג השבועות, שבו עולים לרגל לירושלים; וכן להדגיש את הציפייה ליום מתן תורה.

מתי סופרים את העומר?

יש לספור את העומר בכל ערב. מי ששכח - יספור בבוקר שלמחרת.

כיצד סופרים את ימי העומר?

הספירה נעשית כך: היום יום אחד לעומר...היום שלושה ושלושים יום, שהם ארבעה שבועות וחמישה ימים לעומר... (יש גרסה האומרת: יום אחד בעומר).

מדוע נוהגים מקצת מנהגי אבלות בזמן הספירה?

כמה טעמים לכך, וביניהם "שנים עשר אלף זוגות תלמידים היו לו לרבי עקיבא, וכולם מתו בין פסח לעצרת".

מהם מנהגי האבלות שנוהגים בימי ספירת העומר?

נוהגים שלא להתחתן, לא להסתפר ולהתקלח, ולהימנע משמיעת מוזיקה.

מדוע הפכו את ל"ג בעומר ליום שמחה?

ביום זה לא מתו תלמידי רבי עקיבא.

מדוע נקרא ל"ג בעומר על שם ספירת העומר – ולא מתייחס לתאריכו?

ייתכן כי ביום זה אירע ניצחון על האויבים, אך מטעמי זהירות לא כתבו על כך בגלוי, אלא בצורה נסתרת – ל"ג בעומר.

באיזה תאריך חל ל"ג בעומר?

ל"ג בעומר חל ב"ח באייר.

מה מקור המנהג של הדלקת מדורות?

תלמידי רבי עקיבא מתו כי לא נהגו כבוד זה בזה, האש הדולקת היא סמל המאחד והמלכד. בנוסף, לרבי שמעון בר – יוחאי מיוחס ספר הזוהר, המפיץ אור רב על התורה, ולכן מדליקים אש.

מדוע יורים בל"ג בעומר בחץ וקשת?

ייתכן שזו מסורת הקרבות שבוצעו בעבר. בגולה היה הרבי נוהג לצאת עם תלמידיו ליערות, כשהם מצוידים בחץ וקשת, על – מנת לערוך קרבות. כן קיימת מסורת, כי בימי רשב"י היתה אמונה כה חזקה, שלא הופיעה קשת בשמים להזכיר את הברית. וכשמת – חזרה הקשת, וקשת היי"ריה מסמלת אותה.

מדוע נוהג לאכול בל"ג בעומר ביצים צבועות?

בימי אבלות נוהגים לאכול ביצים, וכך גם אפוא בימי העומר, שהם ימי אבל. בל"ג בעומר, שהוא יום שמחה, רצו להבדיל בין אכילת הביצים לאות אבל – לבין אכילתן ביום זה, ולכן צבעו אותן.

במה קשור בר – כוכבא לל"ג בעומר?

בין השנים 132-135 לספירה מרדו היהודים, ובראשם בר – כוכבא, ברומאים ששלטו אז בארץ ישראל. לאחר תקופת תבוסה וכישלון בימים שבין פסח לשבועות, הצליחו היהודים ב"ח באייר להדוף לזמן – מה את צבאות האויב.

באיזו עיר נערך הקרב האחרון של בר – כוכבא נגד הרומאים?

אתר תנועת אריאל – מאגר הפעולות והצ'ופרים

הקרב האחרון אירע בביתר. העיר נלכדה על ידי הרומאים, ובר – כוכבא נהרג בקרב.

מהו שמו האמיתי של בר – כוכבא: בר - כוזיבא? בר - כוסבא? או בר - כוכבא?
השם הנו בר – כוכבא, ולכך כמה טעמים: היותו מעיר בשם בר – כוכבא; או מלשון "דרך כוכב מיעקב" (במדבר כ"ז 17). נקרא גם בר – כוזיבא, מפני שבסופו של דבר הכזיב את העם. כן ידועים כינויים נוספים שלו, כמו בן – כוסבא.

מה הקשר של רבי עקיבא לל"ג בעומר?
רוב תלמידיו של רבי עקיבא מתו ממגפה בתקופה שבין פסח לשבועות. לפי האגדה, הם מתו משום שלא קיימו את מצוות רבם: "ואהבת לרעך כמוך". רק ביום אחד – בל"ג בעומר – פסקו מלמות.

רבי עקיבא עשה לרחל אשתו תכשיט, הנקרא "ירושלים של זהב". בשל מה עשה לה תכשיט זה?
רבי עקיבא היה רועה צאן, שלא ידע קרוא וכתוב. בהשפעת רחל אשתו הלך ולמד והפך לגדול בתורה. בעוניו אמר לה, כי לו היה בידו – היה נותן לה ירושלים של זהב. כשחזר אליה, העניק לה את התכשיט על הקרבתה למענו.

מה היה סופו של רבי עקיבא?
רבי עקיבא היה מ"עשרת הרוגי מלכות" – עשרה שלמדו ולימדו תורה למרות שרומא אסרה על כך ב"גזירות השמד". הם נתפסו והומתו במיתות קשות ואכזריות.

במה קשור רבי שמעון בר – יוחאי לל"ג בעומר?
רשב"י, מתלמידיו המצטיינים של רבי עקיבא, נפטר בל"ג בעומר.

היכן קבור רשב"י? במה מפורסם קבר זה?
רשב"י קבור במערה במירון. מקום זה מפורסם בהילולות, הנערכות בו בל"ג בעומר, ועיקרן הדלקת מדורה גדולה.
13

שנה התחבא רשב"י במערה עם בנו אלעזר. מפני מה התחבא? מדוע?
רשב"י דיבר בגנות הרומאים ששלטו בארץ, והם רצו לתופסו ולהורגו. לכן התחבא במערה עם בנו אלעזר. הם ניזונו ממי מעיין ומעץ חרוכים 13 שנה, עד שבוטלה הגזירה.